ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ με ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ
Γ΄ Σεπτεμβρίου 144, 112 51 Αθήνα, Τηλ: 210-6854035, e-mail: grammateiaspef@gmail.com, www.spef.gr

Αθήνα, 22/10/26

Προς:
Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα
Υπ' όψη : Υπουργού κ. Σταύρου Παπασταύρου
: Υφυπουργού κ. Νίκου Τσάφου
: Γεν. Γραμματέα κ. Δέσποινας Παληαρούτα

Θέμα : Απάλειψη της διάταξης περί μηδενισμού των αρνητικών τιμών στην αποζημίωση της πλεονάζουσας ενέργειας οικιακών φωτοβολταϊκών συστημάτων αυτοκατανάλωσης (ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού net-billing) ισχύος έως 10,8 kW, στο άρθρο 29 του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου «Βελτίωση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας – Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1711 και λοιπές διατάξεις»

Αξιότιμε κε Υπουργέ, κε Υφυπουργέ και κα Γενική

Στα πλαίσια της δημόσιας διαβούλευσης επί του σχεδίου νόμου «Βελτίωση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας – Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1711 και λοιπές διατάξεις», ο Σύνδεσμός μας επιθυμεί να εκφράσει την αντίθεσή του στην προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 29 του ν/σ σύμφωνα με την οποία, για οικιακούς αυτοκαταναλωτές ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού με φωτοβολταϊκά συστήματα εγκατεστημένης ισχύος έως 10,8 kW, οι αρνητικές τιμές της χονδρεμπορικής αγοράς θα λογίζονται ως μηδενικές κατά την αποτίμηση της πλεονάζουσας ενέργειας που εγχέουν στο δίκτυο.

Αναλυτικότερα ζητούμε την απάλειψη της εν λόγω διάταξης από το σχέδιο νόμου, καθώς θεωρούμε ότι κινείται προς την αντίθετη κατεύθυνση από εκείνη που επιβάλλουν οι σημερινές συνθήκες λειτουργίας της ηλεκτρικής αγοράς και οι πραγματικές ανάγκες του ηλεκτρικού συστήματος.

Ειδικότερα:

1. Ακύρωση των σημάτων της αγοράς και ενθάρρυνση της υπερδιαστασιολόγησης

Η ολοένα αυξανόμενη διείσδυση της φωτοβολταϊκής παραγωγής, σε συνδυασμό με την περιορισμένη δυνατότητα απορρόφησης της παραγόμενης ενέργειας κατά τις μεσημεριανές ώρες, έχει καταστήσει τις μηδενικές και αρνητικές τιμές, καθώς και τις περικοπές παραγωγής, δομικά χαρακτηριστικά της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Οι αρνητικές τιμές δεν αποτελούν κάποια δυσλειτουργία της αγοράς που χρειάζεται νομοθετική εξουδετέρωση, αλλά ουσιώδες οικονομικό σήμα ότι, κατά τις συγκεκριμένες ώρες, η προσφορά ηλεκτρικής ενέργειας υπερβαίνει τη ζήτηση και τις δυνατότητες οικονομικά αποδοτικής απορρόφησής της.

Η προτεινόμενη ρύθμιση εξουδετερώνει το συγκεκριμένο σήμα για μια ολόκληρη και μάλιστα ευρεία και με μεγάλα περιθώρια επέκτασης κατηγορία παραγωγών, αφαιρώντας από τους

αυτοκαταναλωτές το οικονομικό αντικίνητρο έναντι της άσκοπης έγχυσης πλεονάζουσας ενέργειας σε ώρες υπερπροσφοράς.

Το αποτέλεσμα είναι να υποδαυλίζεται εμμέσως η υπερδιαστασιολόγηση οικιακών φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων, πέραν των πραγματικών αναγκών αυτοκατανάλωσης, αφού εξαλείφεται ένα μέρος του οικονομικού κινδύνου που συνδέεται με την παραγωγή και έγχυση ενέργειας μηδενικής ή αρνητικής αγοραίας αξίας.

2. Αδικαιολόγητη επιβάρυνση του ΕΛΑΠΕ και έμμεση επιδότηση της πλεονάζουσας παραγωγής

Ανησυχία προκαλεί η πρόβλεψη μετακύλισης στον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ (ΕΛΑΠΕ) του οικονομικού αποτελέσματος από τον «μηδενισμό» των αρνητικών τιμών.

Επί της ουσίας, η ρύθμιση απαλλάσσει συγκεκριμένη και μάλιστα ευρύτατη νέα κατηγορία παραγωγών από το αρνητικό οικονομικό αποτέλεσμα της έγχυσης ενέργειας κατά τις ώρες υπερπροσφοράς, μεταφέροντας το αντίστοιχο κόστος σε έναν συλλογικό λογαριασμό, από τη χρηματοοικονομική ισορροπία του οποίου εξαρτάται η ομαλή αποζημίωση χιλιάδων υφιστάμενων σταθμών ΑΠΕ.

Με δεδομένο ότι χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης σε νέα φωτοβολταϊκά έργα ήδη εδώ και περίπου 2 χρόνια πλέον δεν προβλέπεται, μια τέτοια διακριτή διαφοροποίηση δημιουργεί συνθήκες οπισθοδρόμησης στην εξισορρόπηση και τον ρεαλισμό της αγοράς, κοινωνικοποιώντας μάλιστα σε βάρος των υπολοίπων τις συνέπειες.

Ο ΕΛΑΠΕ δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μηχανισμός απορρόφησης του οικονομικού κινδύνου που συνεπάγονται οι επενδυτικές επιλογές νέων κατηγοριών παραγωγών που γνωρίζουν ήδη τον κορεσμό του συστήματος και, μάλιστα, χωρίς ποσοτικό όριο ως προς τις ώρες εφαρμογής ή το συνολικό δημοσιονομικό και λογιστικό αποτέλεσμα του μέτρου.

3. Αντικίνητρο στην αποθήκευση και στην ορθολογική διαχείριση της ζήτησης

Η ανάπτυξη της αυτοκατανάλωσης οφείλει πρωτίστως να υπηρετεί την κάλυψη πραγματικών καταναλωτικών αναγκών, τον χρονικό συγχρονισμό παραγωγής και κατανάλωσης και την αξιοποίηση τεχνολογιών αποθήκευσης.

Οι αρνητικές τιμές δημιουργούν φυσικά οικονομικά κίνητρα για την εγκατάσταση μπαταριών, τη μετατόπιση φορτίων και τον περιορισμό της έγχυσης κατά τις ώρες που το σύστημα εμφανίζει πλεόνασμα παραγωγής καταρχήν μέσα από τον προσήκοντα σχεδιασμό του μεγέθους του.

Αντιθέτως, η προτεινόμενη στο ν/σ «προστασία» από τις αρνητικές τιμές αποδυναμώνει έως και εξουδετερώνει τα κίνητρα αυτά και εγκαθιδρύει ένα στρεβλό επενδυτικό πρότυπο, όπου προκρίνεται η προσθήκη νέας φωτοβολταϊκής ισχύος αντί της αξιοποίησης της ήδη εγκατεστημένης παραγωγικής δυναμικότητας μέσω ευελιξίας και αποθήκευσης.

Η ενεργειακή μετάβαση δεν έχει πλέον ανάγκη μόνο από περισσότερη εγκατεστημένη ισχύ ΑΠΕ, αλλά κυρίως από επενδύσεις που ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες του ηλεκτρικού συστήματος.

4. Ζητήματα συμβατότητας με τις αρχές του ενωσιακού πλαισίου

Υπενθυμίζουμε ότι ο Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943, και ιδίως το άρθρο 3 αυτού, θεμελιώνει την αρχή της διαμόρφωσης των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας βάσει προσφοράς και ζήτησης και της ενθάρρυνσης της ευελιξίας.

Παράλληλα, το άρθρο 21 παρ. 2 στοιχ. δ΄ της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 συνδέει την αποζημίωση της εγχεόμενης ενέργειας των αυτοκαταναλωτών με την αγοραία αξία της, με τις προβλεπόμενες δυνατότητες στήριξης.

Υπό το πρίσμα αυτό, η συστηματική εξουδετέρωση των αρνητικών τιμών για επιλεγμένη κατηγορία παραγωγών, η οποία είναι μάλιστα αρκετά ευρεία και με μεταφορά του σχετικού οικονομικού βάρους στον ΕΛΑΠΕ, εγείρει εύλογα ερωτήματα ως προς την αναλογικότητα και τη συμβατότητα του προτεινόμενου μηχανισμού με τις αρχές της ενωσιακής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία χρήζουν ειδικής αξιολόγησης.

5. Η κοινωνική προστασία δεν πρέπει να συγχέεται με την επιδότηση της υπερπαραγωγής

Αντιλαμβανόμαστε πλήρως την επιδίωξη του Υπουργείου να προστατεύσει τους οικιακούς αυτοκαταναλωτές και να ενισχύσει τη συμμετοχή τους στην ενεργειακή μετάβαση.

Ωστόσο, άλλο είναι η στήριξη της αυτοκατανάλωσης και άλλο η παροχή τυφλής «προστασίας» έναντι των πραγματικών συνθηκών της αγοράς σε οποιονδήποτε εγκαθιστά φωτοβολταϊκό σύστημα αυτοκατανάλωσης έως 10,8 kW.

Η κοινωνική-ενεργειακή πολιτική οφείλει να ασκείται με αναλογικά εργαλεία, χωρίς να αλλοιώνονται τα οικονομικά σήματα που είναι αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και τη βιωσιμότητα του ηλεκτρικού συστήματος. Ιδίως μάλιστα όταν η Πολιτεία απευθύνεται σε ένα εξαιρετικά ευρύ κοινό.

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Ο ΣΠΕΦ έχει επανειλημμένως επισημάνει ότι η περαιτέρω ανάπτυξη των φωτοβολταϊκών δεν μπορεί να συνεχίζεται αποκομμένη από τις δυνατότητες απορρόφησης της παραγόμενης ενέργειας, τις ανάγκες ευελιξίας του συστήματος και την πραγματική οικονομική αξία της παραγωγής.

Η άρση των φυσικών οικονομικών αντικινήτρων της αγοράς, όπως αυτά εκφράζονται μέσω των αρνητικών τιμών, κινδυνεύει να επιτείνει τις υφιστάμενες ανισορροπίες, να αυξήσει τις ανάγκες περικοπών και να μεταφέρει πρόσθετα βάρη στον ΕΛΑΠΕ, αντί να συμβάλει στη θεραπεία των αιτίων που γεννούν τα προβλήματα αυτά.

Για τους λόγους αυτούς, ζητούμε την απόσυρση της επίμαχης πρόβλεψης του άρθρου 29 από το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου και τη διατήρηση της αποτίμησης της πλεονάζουσας εγχεόμενης ενέργειας βάσει των πραγματικών τιμών της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των αρνητικών, έτσι ώστε να μην αναπτύσσονται συστήματα αυτοκατανάλωσης που θα υπερβαίνουν τις σε πραγματικό χρόνο ανάγκες του αυτοκαταναλωτή.

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση ή συνεργασία.

Για τον ΣΠΕΦ, με εκτίμηση

Δρ. Στέλιος Λουμάκης - Πρόεδρος
Γιώργος Σαμαράς – Γεν. Γραμματέας